

A Sátán és a Kereszt

Máté 16,21-27
Böjt 1. vasárnapja
1953. febr. 22.

Újra itt van a böjt. Az egyház, mint egykor Keresztelő János csontos ujjá a Jordán partján, odamutat a golgothai keresztre: íme az Isten Báránya, aki meghalt bűneinkért! A mai ige is a keresztre mutat. A Sátán és a kereszt viszonyáról beszél, mégpedig két vonatkozásban: Jézusnál és az embernél.

1. Mit mond az ige a Sátán és Jézus keresztje viszonyáról?

a) A Sátán csinálja a keresztet. Ez az ige első felelete.

Eddig is beszélt Jézus tanítványainak arról, hogy szenvedés vár reá és ezzel együtt a tanítványokra is, eddig azonban csak sejtette, hogy egyszer vége lesz a menyegzőnek, elvétetik tőlük a vőlegény, s akkor majd böjtölni fognak a tanítványok (Máté 9,15). Most azonban már nyíltan beszél. Megmondja szenvedése helyét. Jeruzsálemben fog a szenvedés rászakadni. Megmondja, hogy kik fogják meggyötörni: a vének, főpapok és az írástudók. Megmondja, hogy miben fog állani szenvedése: meg fogják őt ölni. Ez már félreérthetetlen beszéd. A tanítványok nem akarnak hinni a fülüknek. Ezért eresztik is el a fülük mellett, hogy megmondja Jézus: harmadnapon fel fog támadni. Elképzeldhetetlennek tartják, hogy ez legyen Jézus sorsa.

Nagypéntek emberileg tényleg érthetetlen is. Ha a főpapok és írástudók bosszúvágya emberileg valamiképp meg is magyarázható, ki talál magyarázatot Júdás árulására, a tanítványok gyávaságára, a Jézus által meggyógyított emberek hálátlanságára, az öt nappal azelőtt még virágokat szóró kezek ökölbesorulására, a hozsannák „Feszítsd meg!”-gé változására, Pilátus tehetetlenségére, a csöcselék szenvedélyes dühkitöréseire? Nincs nagypéntekre más magyarázat, mint amit János mond Júdás ábrázolására: Bement Júdásba a Sátán (Ján 13,17). Nagypénteken belebújt az emberekbe az ördög. A főpapokat és az írástudókat addig ingerelte, míg el nem felejtették, hogy ők lennének a törvény őrei. Júdás agyát elködösítette a pénz szerelmével, a tanítványok elé fekete ecsettel felrajzolta a halálveszedelmet és megijesztette őket, az egészségesekkel elfelejtette, hogy betegek voltak, a tömegben szadista vágyak emésztő tüzét szította fel, Pilátus alatt pedig elkezdte ingatni a trónt, hogy elvegye biztonságérzetét. A pokol tátotta ki száját azon a napon, s az ördögök gátlás nélkül üzték borzalmas játékukat. Az ő dühük freckelt rá akkor az Isten Fiára.

b) A Sátán meg akarja akadályozni a keresztet. Akármilyen ellentmondónak látszik is, ez az ige második felelete.

A Sátán tudja jól, hogy Jézus azért jött, hogy az ördög munkáit lerontsa, hogy a bűn foglyait vére által megváltva kiszabadítsa, ezért mindenáron meg akarja akadályozni a váltságot, a keresztet.

Először ígéretessel akarja rávenni, hogy halál helyett válassza az életet, szolgálat helyett az uralkodást, kereszt helyett a trónt. A pusztai kísértéskor ezért kínálja fel neki a világ minden országát és azok dicsőségét (Máté 4,8-9).

Mikor ez nem sikerül, akkor ijesztgetéssel akarja visszatartani a kereszt vállalásától. Ez az ige elég kóstolót ad nekünk abból, hogy mennyire tudta előre Jézus mindazt, ami reá vár. Nem kell nagy képzelő erő ahhoz, hogy elgondoljuk, mennyire meg tudta mutatni a Sátán Jézusnak nemcsak a világ minden dicsőségét, hanem a kereszt minden borzalmát is.

Mikor ez sem sikerül, Péter féltő szeretetén keresztül akarja visszatartani. A legalkalmasabb pillanatot választja ki rá. Mikor Cezarea Filippinél egy bizalmas beszélgetésben Pétert megszállja a Szentlélek, s boldogan tesz bizonyosságot arról a hitről, hogy Jézus a Krisztus, az élő Istennek Fia, akkor szállja meg ugyanezt a Pétert, megragadhatja vele Jézus karját, bizalmas magánbeszélgetésre félreviszi, s ott suttozva, de szenvedélytől izzó szavakkal mondatja neki: Nem eshetik ez meg tevéled. Nem szabad meghalnod. A halál megakadályoz messiási küldetésed végrehajtásában. Szemében izzik, szavában perzsel a Jézus iránti féltő szeretet. Jézuson kívül aligha vette volna észre valaki, hogy a szeretet angyalának ruhájában álcázott Sátán beszél hozzá, hogy megakadályozza a keresztet.

Mikor ez sem sikerül, akkor szabadjára ereszti a Sátán minden haragját. A kiszolgáltatott Jézust nagypénteken üti, vágja, köpködi, csúfolja, hátha megtöri ellenállását, s megfutamodik a kereszt elől. Mindhiába.

Amikor ez sem sikerül s áll már a kereszt, még akkor is próbál a Sátán egy utolsó támadást. Az önértetét akarja felkorbácsolni. Csúfoló szájakon keresztül kiáltja felé: Szálljon le most a keresztről és majd hiszünk neki! (Máté 17,42). Le tudott volna szállani. Más az Ő helyében le is szállott volna és szétütött volna közöttük, Jézus azonban maradt a kereszten.

c) Miért nem tudta a Sátán megakadályozni a keresztet?

Mert Jézus nem állott vele szóba. Akár személyesen lépett hozzá, akár Péterbe bújva, mindig ez volt a fogadtatása: Távozz tőlem, bántásomra vagy nékem!

Mert Jézus mindig az Isten dolgaira gondolt, arra a nagy „kell”-re (21.v.), amellyel őt az Atya a váltság munkájára küldte.

És mert arra a dicsőségre gondolt, mely reá a kereszt után várni fog: a feltámadásra (21.v.) és a dicsőségben való visszajövetelre (27.v.).

Így lett a kereszt a váltság ténye, az üdvösség útja, Krisztus győzelme, nem pedig a Sátán győzelme és Krisztus bukása.

2. Beszél az ige a Sátán és az ember keresztje egymáshoz való viszonyáról is.

A Sátán legyőzése után Jézus beszél tanítványainak arról, hogy Ő vállalja az ember keresztjét, meghal bűneinkért, de az embernek is vállalni kell Krisztusért a keresztet. Érte minden lemondást, önmegtagadást, minden szenvedést, még életünk elvesztését, a halált is vállalnunk kell. Jézus nagyon jól tudja, hogy a Sátán ezt a kereszthordozást is meg akarja akadályozni, ígéretéssel, ijesztgetéssel, baráti tanáccsal, ezer meg ezer praktikával. Nálunk könnyebben megy a dolga, mert erősebb, mint mi, de vele kapcsolatban is igaz az ige: „Istennel győzedelmet nyerünk, s ő tapodja el ellenségeinket” (Zsolt 60,14). Jézus a Sátán legyőzője, de az övéi is örömmel tehetnek bizonyosságot arról, hogy még az ördögök is engednek nekik a Krisztus neve által (Luk. 10,17).

Mivel győz a Krisztus híve a Sátán fölött?

a) Isten dolgaira gondol (23.v.). Ez a szempontja, amellyel megítél mindent. Nem a test, hanem a lélek, nem a boldogság, hanem az üdvösség a fő. Ami a lélek javát és az üdvösséget elősegíti, az nála szívesen látott vendég, még ha a szenvedés fekete ruhájában köszönt is be hozzá. Ami a lélek kárára szolgál, s az üdvösség útján hátráltat, az ellenség akkor is, ha a gyönyört hozó jó barát képében jelentkezik is.

b) Gondol arra, hogy az ördög mindig rossz vásárt ajánl az embernek. A 26.v. ezt mondja: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” Ha egy óriási mérleg egyik serpenyőjébe beletennék az egész világot, a másikba pedig csak lelkem egy kis darabkáját, lehúzná a lelkem kis darabja a mérleget. Ha e világon minden föld nekem teremne, minden hegy nekem ontaná kincseit, minden gyár nekem dolgozna, minden pult mögött nekem szednék az áruért a pénzt, ha igazában én lennék a világ ura, s ezért nem kérne a Sátán tőlem csak egy kis darabot a lelkemből, akkor is becsapna engem. Ő csinálná a jobb vásárt, én a rosszabbat. Az ördög ravasz boltos. Eddig még mindenkit becsapott, aki szóba elegyedett vele. Én sem lennék kivétel.

c) Gondol arra, hogy egyszer lesz ám számonkérés is. A 27. v. szerint „Az embernek Fia eljő az Ő Atyjának dicsőségében, az ő angyalaival; és akkor megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint”. Megtagadja azt, aki itt megtagadta Őt. Sátán prédájának dobja oda azt, aki itt önmagát dobta oda Sátán prédájául. Ott azután nem lehet magyarázkodni. Mentségeinkkel elő sem merünk állani, azok széthullanak, mint a szappanbuborékok. Fogadkozásainkkal elkéstünk. Aratjuk azt, amit vetettünk.

d) Gondol arra, hogy egyszer lesz ám jutalom is. Mi, evangélikusok, nagyon félünk a jutalom szótól. Attól tartunk, hogy a kegyelemből hit által való megigazulás alaptanítása ellen vétünk és a cselekedetek pártjára állunk, ha arról beszélünk, hogy Isten megjutalmazza övéit. A Biblia azonban nem fél ettől a szótól. Miért is félne! A jutalom isteni cselekedet és nem emberi mű. Nem lehet követelni, mint járandóságot, mert ajándék, az ajándék pedig nem peresíthető. Isten annak, aki elveszíti az életét Krisztusért, mindegy, hogy egyszeri fellobbanásban, mint hősi cselekedetben, vagy a sűrű hétköznapi apró vértanúságában, odaajándékozta örökre az életet (25.v.).

Persze mindezek a gondolatok erőtelenekek a meg nem tért ember életében. A Sátán egyetlen fuvallatára összedőlnek, mint a kártyavár. De a megváltottak, a kegyelmet nyert bűnösök számára, a győző vitéz Krisztus híveiben diadalmos erővé válnak. Krisztus a Sátán legyőzője. A saját életében, az övéi életében, a mi életünkben is, a te életedben is, az én életemben is. Úgy van? Úgy legyen! Ámen.